

Izdat je dvakrat na teden.
Velja za celo leto \$2.00
Published weekly.
Subscription \$2.00 yearly.

EDINOST

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLISKEGA DELAVSTVA V AMERIKI

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

ŠTEV. (No.) 93.

CHICAGO, ILL., TOREK, 29. NOV. 1921.

LET (VOL.) VII

Published and distributed under permit (No. 200) authorized by the Act of October 6, 1919, on file at the Post Office of Chicago, Ill. — By the Order of the President A. E. Burleson, Postmaster General.

AMERIKANSKE NOVICE.

GOSPODAR RAZOROŽEVALNE KONFERENCE.

Zanimivo je, kar so ameriški časnikarji našli, da je gospodar razorozevalne konference Anglija. Kar Anglija hoče in kakor ona hoče, to in tako se pa sporoča iz konference. Izmed milijon besedi v poročilih, kateri so razni dopisovatelji vlad razposlali po svetu o teh posvetovanjih, jih je 750.000 narekovanih od zastopnikov angleške vlade. Ker je naš državni tajnik Hughes predsednik konference, si ne upa dati javnih izjav. Tako so časnikarji in poročevalci listov navezani samo na izjave angleških diplomatov. Tako pa Lord Riddel povabi vsaki dan po dvakrat časnikarje k sebi in jim narekuje izjave, kakor sam hoče in kaširšne hoče. Ko hočejo ameriški časnikarji izvedati, kako stališče zavzema Amerika, morajo največkrat za to vprašati angleške zastopnike.

DRUŠTVO NARODOV.

Predsednik Harding se je izrazil, da je uradna Amerika za organizacijo narodov pod imenom "Društvo Narodov" (Association of Nations) kar pa ni nič drugačno kakor to, kar je Wilson hotel, samo pod drugim imenom. Mesto "liga" je sedaj "association" društvo, ali združenje. — Spremembe pri Hardingovem načrtu so take majhne, da je isto.

BOJ PROTI UPIJANLJIVIM STRUPOM.

Po vseh večjih mestih se je že nekaj let sem razpasla nova rak rana, ki uničuje tisoče in tisoče mladih življenj, kakor možnih tako ženskih, to je raba upijanjivih strupov, katere si žrtve ali ubrizgavajo pod kožo na roki, ali zvečijo ali pa duhajo. Kdor se enkrat uda tej strasti, je popolnoma izgubljen, hujše, kakor ako se uda pijači. Zanj ni več rešitve. Toliko časa bo rabil te strupe, dokler ne bo končal v kaki bolnišnici svoje nesrečno življenje na strašen način. Več dřžav je naredilo že velike bolnišnice, kjer najslavnejši in naučnejši zdravniki poskušajo rešiti in ozdraviti te žrtve.

Te dni so Kolumbovi vitezi razposlali poziv vsem svojim podružnicam po celi Ameriki, nekako z tisoč po številu, in jih pozvali na skupen boj proti tem strupom. Kakor pravi poročilo, je v Ameriki že nad 4 milijone žrtv te strasti. Zadnje mesece, pravijo vitezi, so importirali v našo deželo cele tone opija, katerega bodo razprodali po celi Ameriki in tisoče novih žrtev bo padlo temu strašnemu molohu v žrelo. "Milijone dolarjev zasluži Indija" in Egipt s produkcijo opija in teh strupov in milijone duš se uniči in večno pogubi za ta denar. Razorozevalna konferenca bi imela krasno delo, ako da bi najprej tega sovražnika razorozila in prepovedala prodajo teh strupov za kaj drugega kakor za zdravniško rabo."

VELIKANSKE VRELCE NAVNEGA PLINA NAŠLI.

Iz New Orleansa, La., se poroča, da so našli v severni Luizijani velikanske in silno bogate vrelce navnega plina, s katerimi bodo lahko velik del Amerike zlagali prav po ceni s potrebnim plinom. Okrožje, kjer so ti plini, je nekako 212 širjaških mil veliko. Poročilo pravi, da veščaki sodijo, da mora biti nekako 4.750.000.000.000 kubičnih čevljev plina v tem kraju v zemlji.

(Nadaljevanje na 2. strani.)

RAZGLED PO SVETU

Beda v Rusiji. — Moskva, 17. okt. Ljudskemu komisarijatu za prosveto so došla nastopna žalostna poročila o položaju otrok na ozemljju, kjer vlada lakota: V raznih mestih ob Volgi so skočili starši s svojimi otroki v reko. Mnogo staršev je zadržalo svoje otroke, da bi jih rešilo trpljenja po gladovanju. Mnogo otrok je pobegnilo v gozdove, kjer se žive o koreninah. Otroški domovi imajo že sedaj trikrat toliko otrok, kakor bi jih smeli po prvotnem načrtu sprejeti. Število otrok, zapuščenih od svojih staršev, raste od dne do dne. Za evakuacijo otrok z gladovnega ozemlja je ljudsko povrjeništvo za prosveto odobrilo 28 milijonov rubljev. Četrtnina te vsote je bila že vročena. Število stradajočih otrok v tatarski republiki znaša nad en milijon. Od teh otrok se prehranjuje 200.000 z ameriško pomomo akcijo, 700.000 pa jih preskrbuje država. Doslej je obolelo 200 tisoč ljudi zaradi lakote, med temi jih je 10.000 umrlo.

Praga, 17. oktobra. (Izvirno) — Češkoslovaška vlada je sklenila prevesti 1400 ruskih stradajočih otrok.

ITALIJANSKI GENERAL DIAZ V NEVARNOSTI.

V hotelu, kjer je stanoval v Chicago italijanski general Diaz, so arietirali nekega Scullya, ki ima sicer irske ime, pa je trd Italijan. Večkrat je skušal priti v Diazovo bližino. Vendar stvar je postala sumljiva in arietirali so ga. Dognalo se je, da ga je hotel umoriti. Ako je to res?

ZLATO NAŠLI V DRŽAVI ILLINOIS.

Freeport, Ill.—V skalah severozapadnega dela Illinois, v Stephenson Co. okraju so našli zlate žile. Ustanovila se je velika kompanija, ki je pokupila 1.800 akrov zemlje, kjer bodo iskali zlato. Kakor pravi poročilo, so našli v globokosti petdeset črevljev veliko zlata.

Zlato so našli, ko je neki farmar kopal vodnjak.

CITA HOČE IZ PROGNANSTVA

Kakor poročajo je sin ex-kralja Karola zbolel na slepiču in se mora podvreči takojšnji operaciji. Mati Cita je prosila Zvezine vlade dovoljevanja, da bi smela iti v Švico, da bi bila pri sinovi bolniški postelji.

SILEN VIHAR NA DALMATINSKEM MORJU.

Split, 12. nov. (Izv.) Silna burja je prevrnila med Daruvarem in Kninom, v bližini postaje Golubiči, Steinbeisov vlak, ki je vozil potnike v Knin. Več potnikov je težko in več lahko ranjenih.

Split, 12. nov. (Izv.) Velikanski vihar je 10. t. m. potopil ladjo "Zenit", last Bariča. Ladja se je potopila med Burtarom in VerZgabo, severozapadno od Šibenika. Ladja je bila polna soli, ki je bila namenjena za Split. Ni znano, kaj se je zgodilo s posadko, ki je štela 12 mož in kapetana.

Split, 12. nov. (Izv.) Tekom včerajnjega in predvčerajnjega dneva je razsajal na morju silen vihar. Parniki niso mogli iz luke. Kakor poročajo, je v bližini Zadra naselil parnik "Metković", last Lloyd.

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE.

Požar je uničil 12. oktobra ob 7. uri zv. vso gospodarsko poslopje z vsemi letošnjimi pridelki posestnici Mariji Verbič v Kosezah. Škoda je nad 200.000, zavarovana je bila samo za 5000 k.

Iz Loma. Umrl je dolgoletni cerkevni ključar in bivši župan Jernej Železnikar v 78. letu starosti. Bil je mož ... poštenjak, da mu ni bilo para. Naj počiva v miru!

Umrl je v Leoniču v Ljubljani župnik g. Albin Illoški iz Bukovščice pri Škofji Loki v starosti 60. let. N. v. m. p.

Nagla smrt. Ko se je vozil posetnik Franc Brodar z Dolgega brada iz Peč domov, je pričel bruhati in se je vlegel na voz. Ko so se pripeljali v Kanderše, je bil Brodar mrtev. Brodar je bil invalid in ker je imel umetno spodnjo čeljust, se je najbrže zadušil.

Ogenj. Dne 17. oktobra o 3. uri je nastal pod kozolcem posestnika Janeza Hribarja v Malem Korenu, občina Ambrus, ogenj, ki je v teku ene ure upeljal kozolec ter vsa poslopja z vsemi premičninami vred posestnika Janeza Zajca, ravno tam.

Požar je uničil v Hrastniku rudniško skladišče, kjer je bilo nakopičenega za mnoge milijonov raznih rudniških potrebščin.

Opat F. Ogradi. V soboto, dne 29. oktobra, ob 2:30 uri po noči je smrt zamahnila s svojo koso ter je ugrabila iz vinograda Gospodovega diko duhovščine lavantinske škofije, prečastitega gospoda opata v Celju Franca Ogradi. Naj blago srce počiva v miru!

Nesreča na lovu. Oskrbnik pri graščaku g. Galetu na Bistri, 56 let stari na Vrhniku rojeni Janez Jerina je šel v nedeljo, dne 16. oktobra na lov, kjer se je po nesreči s puško ustrelil v trebuh. Smrtnopečevanje ranjenega Jerina so prepeljali v bolnico.

Velika nesreča z granato. V Poncercih pri Pragarskem je prinesel A. Vnuk na pašnik granato, katero je našel doma, ki jo je prinesel za časovske njegov brat. — Otroci so se začeli z njo igrati. Naenkrat granata eksplodira. Učinek je bil strašen. Dva dečka vsa razmesarjena sta bila na licu mesta mrtva, tretji je vsled poškodb drugi dan umrl. Več drugih je bilo ranjenih.

Roparski umor. Blizu Laporja pri Slovenski Bistrici so napadli neznaní fantje posestnika Raka in njegovega sina, ki sta se peljala iz vinograda Jastrnika domov v Križni vrhu. Roparji so očeta zaklali z bajonetom ter mu vzeli 40 tisoč krom, sina pa so s koli pretepli.

Nepotrebno razburjenje. "Slovenski Narod" je ves ogorčen nad polovilnim večerom, ki ga je priredil dekanjski odbor v Kamniku rekrutom, in klic: roke proč od armade. "Slovenski Narod" se lahko zaveda, da bo armada veliko bolj zanesljiva, če bi se vzgajala po načelih, ki jih zastopa Dekanjski odbor kat. izobraževalnih društev, kakor pa da se daje v roke svobodomiselnemu sokolstvu, ki ima na vesti veliko moralnega propadanja naše mladine.

(Nadaljevanje na 3. strani)

KATOLIŠKI VESTNIK

SVETI OČE IN MIROVNA KONFERENCA.

Sveti oče je postal lepo pismo mirovni konferenci, v katerem izraža željo da bi bilo delo konference vspešno in od Boga blagoslovljeno.

Sveti oče je tudi v svojem konzistoriju, katerega je imel s svojimi kardinali, izrazil veliko zadoščenje na dosedanjem poteku mirovne konference in upa, da bodo vlade morada vendar našle izid iz svetovnih homatij in dale narodom zopet mir in red.

SVETI OČE ZA SPRAVO S KVRINALOM.

Kakor se poroča iz Londona se je bajo kardinal Gaspari izjavil v papravem imenu, da je pripravljen začeti pogajanja s Kvirinalom, kako bi se italijanska vlada in Vatikan spravila. — To poročilo je treba vseti kako previdno, ker je bilo že več takih poročil danih v Londonu, kjer hočejo evropsko štreno mešati tako dolgo, da bo vsa zmešana.

ŠKOF SCHREMBS ZA KATOLIŠKO ŽENSTVO.

Te dni je zborovala katoliška organizacija ženstva The National Council of Catholic Women, del Welfare Councila v Washingtonu. Pri tej priliki je imel na žene nagovor tudi Clevelandski škof Schrembs. V mojsterni izdelanem govoru je povedal ženam, kaj je danes dolžnost katoliškega ženstva. "Nekoliko več kakor pred enim letom sem povedal delegatinjam Vaše organizacije o nauku, katerega nas je naučila svetovna vojska in da tega nauka katoliško ženstvo ne sme nikdar več pozabiti, da moramo ta nauk ohraniti v svojih srcih tudi sedaj v miru in se zavedati, da je skupno združeno delo vseh katolikov in katoliškega ženstva sedaj v miru prav tako potrebno, kakor za časa vojske in še bolj. Ko sem pregledoval vrste vas delegatinj, ki ste prisile nekatere od zelo daleč, videl sem, da Vam tega nauka nisem povedal zastonj, da ste ga raznesle po celi Ameriki od srca do srca in danes ste se zbrali tukaj, da se posvetujete, kaj sedaj, kaj treba začeti, da se bo katoliško ženstvo zavedlo svoje velike naloge, katero ima od Boga in katero ima po svojem stanu in svojih dolžnostih, kot matere in žene. Katoliške žene, Vaša cerkev in vaša domovina Vas po-

trebuje!" je zaklical. Blagor vaše cerkve, domovine in blagor Vaših družin zahteva, da se združite in združene nastopite na delo! Katoliška žena mora danes misliti socijalno in delati socijalno. Res je vaš prvi krog delavnosti in skrbi Vaš domači krog, kjer Vas je božja previdnost postavila kot kraljico, da vladate s svojo ljubeznijo. Toda so sovražniki, ki napadajo ta Vaš dom, ki mu spodkopujejo obstoj, ki hočejo raztrgati najslajše vaše vezi, katere Vas vežejo z vašimi družinami. Zato treba, da prideš ven iz svojih hiš, v javno življenje, da nastopite v javnosti in pomagate pod vodstvom svojih od Boga. Vam danih voditeljev Vašim možem postaviti nazaj stare temelje narodne srečice in srečice posameznih družni. Zato je Vaša sveta dolžnost, da ne misljete, dokler ne združite v svoji organizaciji zadnje katoliške ameriške žene. Zato žene na delo!"

DVE PRIDIGI V ISTI CERKVI OB ENEM.

Jezuitje v Chicago v cerkvi Sv. Ignacija so uvedli posebni način pridige. Zadnjo nedeljo zvečer sta pridigala dva jezuita ob jednem. Predmet je bil "razporoka." En pridigar je najprej navajal vse, kar o tem predmetu mislijo njegovi zagovorniki, drugi pa vsak ugovor pobil z naukom, kaj na vsak teh ugovorov odgovarja sveta cerkev in njen naček. Cerkev je bila natlačeno polna.

(Nadaljevanje na 3. strani.)

VAŠ DENAR

bo doma najhitrejše, ako ga posljete skozi naše podjetje.

Mi računamo po najcenejšem dnevнем kurzu istega dne, ko prejmemmo od pošiljaljev denar.

Ob izidu te številke smo računali:

Za jugoslovanske krone:

500 K ..... \$ 1.95
1.000 K 3.90
5.000 K 19.00
10.000 K 37.50

Za italijanske lire:

50 ..... \$ 2.75
100 ..... 5.00
500 ..... 22.50
1000 ..... 44.00

Vse pošiljaljev naslavljajte na:

"EDINOST",
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

TE DNI JE IZŠEL V NAŠI TISKARNI NAJNOVEJŠI MOLITVENIK

MOJ TOVARIŠ.

Tako ličnega in pripravnega molitvenika kakor je ta, ameriški Slovenci še nismo imeli. Molitvenik je vezan v črne platnice za odrastle in za mladino v bele platnice. Za dečke s krasno sliko prvo-obhajanca na prvi strani za deklice s sliko prvo-obhajanke.

Molitvenik je tiskan z VELIKIM TISKOM. Obsegata dvesto strani. Tako je knjižica zelo pripravna za v žep tudi za može. Molitvenik vsebuje tudi devetdnevnico na čast sv. Ani. S tem smo pa ustregli našim ženam in materam.

V resnici bo ta molitvenik dobrodošel starim in mladim in bode krasen bož

EDINOST.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI

Izjava dvakrat na teden.

Slovenian Franciscan Press.

1849 W. 22nd St.

Telephone Canal 98.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Semi-Weekly by

SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd St., CHICAGO, ILL

Entered as second-class matter Oct. 11, 1919, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Krasne besede.

Duluthski škof McNicholas je imel slavnostni govor pri shodu društva najsvetjega Imena v Milwaukee, kjer je razvil krasne misli, katere bi moral vsak katoliški mož Združenih držav dobro premisliti.

Mej drugim je rekel: "Ali ste, možje, že kedaj za trenutek premislili, od kod izhaja tolka nevednost o katoliški cerkvi med nami? Mi katolički neradi mislimo, da bi bila pri nasprotnikih samo hudobija, katera jih vodi pri njih napadih na katoliško cerkev, ali morda samo sovraštvo ali krivičnost, katera je v njih srečih proti nam. Morda je! Toda mi jim je ne podtikamo nikjer, razen kjer jo vidimo jasno in dokažano. Nekaj drugačega je, kar dela velikansko vrzel med nami in nasprotniki in to je — nevednost, omejenost in predsodki Tistim, kateri so v zmoti, njih zmota ne pusti, da bi potrčali na vrata resnice in prosili za pojasnilo. Naj bi zato katoliki vseh Združenih držav nekoliko šli sami v svoje srce in tam sebe vprašali, kaj pa oni store, da bi to nevednost med našimi nasprotniki omejili in razpršili? Ali so že kedaj resno začeli raziskovati, kaj je uzrok tej nevednosti in temu sovraštvo? Kaj je uzrok, da se sme toliko laži in toliko krivičnih podtikanj nemoteno širiti med nekatoliki in med odpadljimi katoliki? Katera sredstva pa mi katoličani rabimo, da bi podali pravni čisto resnico nasprotnikom o katoliški cerkvi? o njenem stališču? o vzvišenih naukah Kristusovih? Katoliško stališče, katoliški nauki se ne slišijo v javnosti. Naše časopisje, ali smo že kedaj pomislili, kje stojimo z njim? Katoliški možje, ali ste že kedaj pomislili, zakaj je vaš sosed veri sovražen, verski odpadnik? Kako je bilo mogoče, da se je iz katolika, morda še pred leti dobrega katolika razvил v tako besnega sovražnika vere in cerkev in morda tudi Vas? Zakaj sovraži s tolikim sovraštvo Kristusa, onega Kristusa, katerega Vi ljubite, v katerem vi verujete in vidite svojega edinega Odrešenika? svoje vse? Kdo je to dosegel? Možje po vseh Združenih državah, pomislite nekoliko te stvari! Skušajte si odgovoriti v svojem srcu, v svoji duši na ta vprašanja!

Ali ni pred vsem dolžnost mož Najsvetjega Imena, da pri tolikem soraštvo proti Kristusu, pri tolkem Njegovem sramotenu, stamotenu Njegovega Imena, hitite vsi v prve obrambene Njegove vrste? Zakaj se možje, člani društva Najsvetjega Imena ne zaveste, da bi mislili na potrebo razširjanja katoliškega tiska in z njim obrambe svojega Kristusa, svoje vere, svoje cerkve? Možje, zakaj si ne dobite dobrih časnikarjev, ki bi podprtli z vašo pomočjo, z vašimi prsi, z vašim sodelovanjem dali svoje časnikarske zmožnosti tej vzvišeni nalogi? tej častni straži Božanstva Gospodovega? Z mogočnim časnikarstvom bi na ta način razpršili zmotu pri svojih priateljih, pri svojih sobratih, pri svojih sodelavcih, ki so reveži v zmoti, ki sede v smrtni senci, uklenjeni v verige predsodkov ali zmotu ali nevednosti in bi tako razoroževali nasprotnika in njegove napade na vas in na vaše najdražje Vam svetinje?

Casnikarstvo je moderna prižnica, iz katere se čuje glas dalje kakor iz naših prižnic po cerkvah, od koder se sliši glas ven iz cerkve, ven v svet, ven med nasprotnike, ven med sovražnike Vaše, v njih vrvenje in divjanje proti vaši cerkvi, ven med ono krijanje proti resnicam svete vere, v katere vi tako trdno verujete. In od tukaj moramo katoličani začeti oznanjati svoj nauk, učiti ga mlajšice, katerih drugače ne dosežemo več.

Pa še eno delo je, katerega se moramo katoliki takoj lotiti. Danes se o veri in verskih naukah in verskem vprašanju in verskih napravah razpravlja prav povsodi, po tovarnah in delavnicih, po železnicah in po trgovinah. Kjerkoli ste, povsodi čujete, kako se verska vprašanja razpravljajo in vedno le iz nasprotnega stališča. Povsodi vidite apostole brezversta, kako so glasni in kako sejajo seme verskih dvomov, kako spodkopujejo verske temelje, kako smesišo vse njene nauke, kako smesišo njezero duhovščino, njene naprave. Ali bomo katoliki vspričo tega deli roke križem in molčali in ničesar ne storili, da to zlo omejimo, da temu zlu odpomoremo? Nikakor! Ali bi se ne dalo po posameznih društvah Holy Name po župnijah zbrati skupaj vsaj mlajše člane, sestaviti z njimi učnih tečajev in jih navdušiti, da bi se začeli zanimati za vsa ta razna verska vprašanja? Gotovo bi se dalo! Vsaj so mladi ljudje sami radovedni in bi sami radi vedeli odgovore na vsa ta oporekanja proti veri, saj v marsikateri stvari sami žele podučka, če že ne za druge, žele ga za se. V teh tečajih naj bi se dajalo poduka o božanstvu Kristusa, o splošnih bogoslovskih naukah in verskih resnicah, o raznih pripovedkah iz cerkvene zgodovine. Ti tako versko dobro podučeni in podkovani možje in fantje bi bili zmožni potem v delavnicih, po tovarnah, pri društvinah in v privatnem življenju dati na vsak ugovor jasen in določen odgovor. To bi bili potem vojaki Kristusovi, ki bi branili njegovo čast in njegovo božanstvo na bojnem polju sedanjega boja proti njemu. Katoliška cerkev je tako lepa, njeni nauki, so tako vzvišeni, tako jasni, tako potrebni, da edini, ki morejo še osrečiti človeški rod, ki morejo umiriti sedanji nemir, ki morejo uravnavati sedanje homatije. Kar treba, je samo, pokažimo te nauke svetu, odkrijmo jih. Sedanji svet boleha na strašni nevednosti in ker je neveden je nesrečen, ker ni podučen, pa slabu sodi pa ima predsodke in tako noče zdravila, ki ga edino more še ozdraviti!"

Te krasne besede mil. g. škofa Duluthskega podajamo tudi slovenskim možem Holy Name society po slovenskih naselbinah. Možje, vprašajte tudi vi sebe vsa ta vprašanja in mislite, ali se res tudi med nami Slovenci ne da ničesar več narediti? Se ne da več tisočev nesrečnih, nevednih in zmotenih bratov pripeljati nazaj k luči resnice? Ali bi naša možka društva ne mogla v tem oziru kaj storiti?

NOVA UGANJKA.

V Cedar Rapids živi čuden mož. Ta mož je Mr. George Bider. Star je 44 let, in je očem svoje bivše žene, in stari oče svojih lastnih šest otrok. — Kako je to mogoče? Kdo ve?

"Proletarček" pravi, da je težak boj z Rev. Zakrajšekom. — Seveda je težak, kajti na strani Rev. Zakrajšeka je pravica in resnica, na vaši strani je pa le slepomišarjenje in izkorisčevanje ubogega slovenskega delavca. Kjer je pa pravica in resnica tam pa vemo že dawno in več vsakovek, da je boj težak.

Iz slovenskih naselbin.**CHICAŠKE NOVICE.****ZABAVE:**

Na novega leta dan bo imelo društvo Sv. Jurija Katol. Borštarjev svojo igro in zabavo v cerkveni dvorani.

Chicago, Ill. — Pošebna kolektiva premoga je v cerkvi Sv. Štefana znašala letos do sedaj \$307.50.

Vsi, ki imajo kake vstopnice ali kake oglase od zadnjega Minstrel Showa še pri sebi, naj gotovo vrnejo vse do soboto v župnišču.

Poročil se je preteklo soboto med sveto mašo Mr. John Gradišar, doma iz Vavte Vasi pri Novem mestu z nevesto Antonijo Bohinec, doma Ljutomera na Štajarskem. Priči sta bila Andrew Potočnik in Al. Dejak. — Bilo srečno!

Poročil se je Mr. George Fabjan, slovenski brivec na Bule Island Avenue z nevesto Anna Junko doma iz Chicago. Priči sta bila Pavel Laščič in Kristina Junko. — Bilo srečno.

Minstrel Show, katerega je priredila So. Chicaška mladina skupaj z mladino župnije sv. Štefana v kristol cerkve Sv. Jurija na Zahvalni dan se je jako dobro izvršil. Vse točke so bile proizvajane jako dobro in vsi igralci so rešili svoje uloge na splošno zadovoljnost. Rev. Father Plaznik je najprej pozdravil navzoče in se zahvalil za udeležbo, ki bi bila lahko veliko bolja, kakor pa je bila. Pogrešali smo posebno amerikanskih sosedov, katerih smo pričakovali veliko. Pričakujemo kaj več poročila o tej lepi prireditvi.

Chicago, Ill. — Naša Slovenska naselbina je zopet storila korak naprej; ustanovila se je Slovenska Trgovska in Obrtniška Zveza. Glavničenamen Zvezje je, kolikor mogoče omejiti naseljevanje tujcev, posebno židov, ki se zadni čas skušajo ugnjezditi v naselbine, da bi izkorisčali naše ljudi. Da se pa to prepreči, moramo nastopiti skupno, ter delati na to, da naselbina postane popolnoma Slovenska. Potrebujemo še veliko Slovenskih trgovin, kakor brivec, urarja, lekarnarja in še več drugih. Da se to doseže, bode skrbela Zveza.

Na zadnjih dveh sestankih so se naredila pravila, na katerih podlagi bode sedaj Zvezje delovala. Sklenilo se je, da je delokrog od Ashland do Western Ave., ter 21. ulica do Blue Island Ave. Vendar pa se sprejmejo tudi Slovenski trgovci in obrtniki ki so zunaj tega kroga, ako želijo pristopiti k Zvezji, ter hočejo delati v korist Slovenske naselbine. Nadalje se je sklenilo, da naj bode Zvezja popolnoma nepristranska, to je, ne sme se umešavati v nobeno politiko.

Redne mesečne seje se vršijo prvi ponedeljek v mesecu, ob pol osmuri zvečer, pri Mr. Kušarju, 1847 W. 22nd St. Prihodnja seja bodo torej v ponedeljek, dne 5. decembra, v zgoraj imenovanem prostoru in času. Vahim torej vse Slovenske trgovce in obrtnike, da se polnočnivo udeležijo te seje, ker do takrat je še prosta pristopnina. Vsi ki se do takrat upišejo, se zmatrajo ustavniki Zvezze.

Z narodnim pozdravom,

John Gottlieb, tajnik,
1821 W. 22nd St.

Buhl, Minn. — Dospevši iz Virginije v bolj malo slovensko naselbino Buhl moram omeniti, da ni bilo še preveč zime, če ravno pokriva bela odeja primeroma dosti na debelo. Ko sem se poslovil od Virginijskih Slovencev, posebno od naše zastopnice Mrs. Fishel, so mi pravili, da bode v Buhl bolj težko, ker so Slovenci raztreseni. Pa Vam moram povedati, da so tam prav dobrí ljudje in da so mi šli na roko,

tako da so pokazali drug druzega.

Posobno Mr. Perhaj in njegova sočega sta bila tako prijazna. Zato se jimu jako lepo zahvaljujem iz srca za njih naklonjenost. Omeniti moram tudi, da se tukajšnja mesta in vasi odlikujejo s posebno lepimi šolami. Po celi Minn. sem to opazil. Videl sem, da Buhl ni zadnji v tej stvari. Ravno sedaj bo končana krasna nova šola. Pozdrav vsem Buhlčanom.

Leo Mladič, potovalni zastop.

AMERIKANSKE NOVICE.

(Nadaljevanje z 1. strani)

PROTI ILLINOISKEMU GUVERNERJU.

Obravnavata proti Illinoiskemu guvernerju Smallu bo v Waukeganu pred ondotnem sodiščem dne 5. decembra. Guverner je obdolžen in pred posebnim odborom krimi spoznam, da je ukradel nad \$1.000.000 državnih obresti državnega denarja, katerega je imel naloženega na raznih podjetjih ko je bil blagajnik države Illinoiske. Vsak blagajnik ima sicer pravico državnih denarjev hraniti pri sebi, ali ga pa naložiti na banki in sme obresti pobirati sam, ker je sam odgovoren, ako bi se denar izgubil, vendar je baje guverner Small več vzel za se, kakor pa je smel. — Vse čaka nestrnno izida da obravnavate. Za slučaj, da bo guverner krimi spoznan, ga bodo skušali njegovi nasprotniki odstaviti. Porotna obravnavata bi se prav za prav morala vršiti v Springfieldu. Toda guverner se je pritožil, da tam ne more pričakovati nepristanjske pravice sodbe, in izbral si je Waukegan.

ILLINOIS DRŽAVA TOŽI PET BLAGAJNIKOV.

Državni pravnik je posadil z guvernerjem Smallom še štiri druge državne blagajnike na zatočno klop radi poneverjenja državnih obresti. In sicer guvernerja Smalla za en milijon, Sterlinga za en milijon, A. Russela za 157 tisoč, W. Ryana za 119.000, Mitchela za 33 tisoč in Russela za 109 tisoč, toraj vse državne blagajnike od leta 1909, ker so vsi akopostopali, samo da se nekateri več za se pridržali, kakor trdi državni pravnik.

JOLIETSKA PIVOVARNA V TEŽAVAH.

Prohibicijski urad je našel, da so v Jolietski pivovarni izdelovali pivo, ki ima več procentov alkohola, kakor je pa po postavi določeno in aretilari so uradnike pivovarne.

ZNIŽANJE PLAČ V CHICAŠKIH KLAVNICAH.

Prihodnjo nedeljo se vrše velika posvetovanja delavstva radi znižanja plač v klavnicih. — Kakor poročajo, se delavstvo ne bo upiralno sprejeti znižanje plač. Zahtevali pa bodo da tudi razprodajalci mesa znijo ceno meso, kajti samo ti še drže visoke cene.

TEŽAVE PREMOGARSKIE UNIJE.

Iz Pittsburgha, Kans., se poroča, da je premogarska unija izključila znanega Howatha in vse one rudarje, ki se do 26. novembra niso vrnili na delo.

CHICAŠKI TISKARJI IZGUBILI TOŽBO.

Chicaška tiskarska lokalna unija štev. 16 je naredila nekaj prav ugodnih napak v svojem boju za delavske plače. Da bi dosegla vspeh, je šla pred sodnijo, kjer je pa tožbo izgubila. Ves boj je tako nespretno voden, tako da so v nevarnost postavili še drugi tiskarske unije.

RDEČKARJI ZOPET NA DELU.

Dasi jih je Haywood strašno za nos potegnil, se vendar rdečkarji

kar še niso streznili, temveč isčejo drugega Haywooda, ki jih bo še bolj. Norca pač nobena skušnja ne zmodri. Sedaj so se lotili delavcev po raznih jeklarnah, katere misijo organizirati za seboj. Slovenski delavci po jeklarnah, dobro premislite preje, predno se daste ujeti na kakrdeče limance. Vedite, da se ne gre v resnici za zboljšanje vaših plač, temveč za napolnjenje žepov raznih Haywoodom. Ti voditelji bodo sedaj naščivali vaš na kakrdeče stavke. Ko boste vi zastavkali, bodo ti možičljivi kričali za kakim plotom skriti. Ko bodo na vas streljali, se bodo za kakim vogalom smerjali. Ko bodo pa videli, da je ugoden trenutek Vas bodo pa prodali za judežne groše. Podkupiti se bodo dali, kakor se so se vedno dali, spravili vsak nekaj tisoč, vi boste pa več mesecev brez dela, morda vas bodo še iz dela spodili, da boste potem sredi zime na snegu brez jela in brez dela. — Delavstvo, vzdrži se že in nikar ne vremi tem sleparjem! Pomislili na naš milijonski fond, na razne bogate rdečkarje, na Toneta Kristana s 15 milijoni kron letne plače, katero je dobil zato, ker je tvoje koristi izdal, misli na Haywooda, misli na Townleya in na celo vrsto rdečih voditeljev. Kdor pričakuje od te strani pomoči, se že moti.

VAŽNA STARINSKA RAZKRITJA.

Starinarska ameriška ekspedicija, ki je pred desetimi leti šla v Egypt iskat sledove stare Etiopije, je izdala še dan popolno izvestje svojih vspuhov. Našli so grobove vseh Etiopskih kraljev. Enega pa, katerega so najbolj iskali, to je bil grob kralja Tirhaqua, ki je omenjen v svetem pismu v bukvah preroka Izaja, niso mogli najti. Vendar letos so pa našli grob še tega kralja in vso zgodovino njegovega življenja. Vse se popolnoma vjema s poročilom svetega pisma.

AMERIŠKI VOJAKI SE VRAČAJO IZ NEMČIJE.

600 ameriških vojakov, ki so strazili na reki Reni v Nemčiji, so se vrnili te dni domov v Ameriko. Toda nič več kakor 80 vojakov je pripeljalo seboj v Ameriko tudi svojo nemške žene, s katerimi so se mej tem časom poro

AMERIŠKE NOVICE.

(Nadaljevanje iz 2. strani)

50 FUNKOV TEŽAK PURAN ZA PREDSEDNIKA.

Farmar Mason iz Crystal Springs, Miss., je poslal predsedniku Hardingu za Zahvalni dan purana, ki je tehtal 50 funtov.

MATERNITY BILL SPREJET.

Washington, D. C.—Zbornica je sprejela predlogo, po kateri bo vladu skrbela za matere na porodu in za novorojenčke, da se jim bo pomagalo in jih rešilo. Kakor znano, marsikje matere zlasti revnejše v teh urah nimajo nikake postrežbe in nikake oskrbe. Dostikrat so prepričene samim sebi. Veliko mater gre v prezgodnji grob radi tega in veliko novorojenčkov umrje v najnežnejši mladosti, ker matere nimajo sredstev, da bi za nje poskrbelo dobrega zdravnika. Ta predloga poskrbi za vse te slučaje.

VELIKE TATVINE.

Policija je vjela veliko tatvinsko bando mladih fantov, ki so kradli po Chicagi. Kakor so priznali, izvršili so nad 150 tatvin po raznih krajih mesta Chicago in nakradli velikansko svoto nad \$200.000 vrednosti, deloma v denarju, deloma v blagu. Vodji te bande sta neki James Shehan in neki Ira Perry, sin bogatega tovarnarja.

NAŠ ROJAK GLAVAČ OKRADEN.

Ko je naš rojak pogrebnik, Mr. A. Glavač pustil svoj avtomobil pred neko hišo, kjer je obiskal svojega rojaka in prišel iz hiše, opazil je, da so mu tatje pokradli vse štiri "tires" z koles na avtomobilu.

LEKARNARJI BODO DOBILI VELIKO ZALOGO ŽGANJA.

Nova določila prohibicjskega urada določajo, da bodo drugisti dobili toliko zalogo žganja, kolikor ga potrebujejo. Lekarnarji namreč potrebujejo vedne večje zaloge žganja, kajti ljudi vedno bolj in bolj "po trebuhu ščipljje" in zdravniki spoznavajo, da je žganje vedno bolj potrebno zdravilo in ga predpisujejo v vedno večji množini svojim "bolnikom". Novo določilo bo prineslo vladu najmanj 50 milijonov dolarjev več davka na žganje. — Kako smešna je naša prohibicija, oziroma, kako smešni smo, da mislimo, da imamo prohibicijo ko vendar vse vemo, da to ni res.

POSLEDICA RDEČE KONTROLE DRŽAVE.

Po pisanosti rada glava boli. — Tudi Severna Dakota ima hud glavobol, ko se je enkrat pri zadnjih volitvah odresla rdeče more, ki jo je tlačila pod nedolžnim imenom "Non partisan" — "nepristranska" liga. Kakor znano, je ljudstvo spregovorilo tako odločno besedo pri zadnjih volitvah, da je prvič v zgodovini Združenih držav z glasovnico v rokah preklicalo izvolitev rdečega governerja te stranke in si izvolilo družega, kajti deželne finance so rdečarji tako zavozili in spravili tako na nič, da je dejeli pretil popoln bankerot. Na milijone so ubogi farmerji izgubili svojega denarja, katerega so zaupali svojim državnim rdečim uradnikom. Veliko bank je propadlo. Novi governer R. A. Neftos ima sedaj pred seboj velikansko nalogo, zavoženi voz potegniti iz blata in rešiti državo finančnega propada. Nesreča je pa, da ima še vedno večino proti sebi, kajti ljudstvo še ni imelo prilike pomesti vse, kar je bilo rdečega iz zbornice. Zato bo imel velikansko nalogo boriti se proti tej večini, ki bo skušala stvari še poslabšati, da bo za vse naredila njega odgovornega. "Samostroga varčnost, skrajna pozrtovanja politika, zmanjšanje števila državnih uradnikov, more rešiti državo", je reklo governer. "Najprej moramo skušati dobiti državi nazaj kredit, katerega so ji njeni dosednji voditelji zaigrali. North Dakota je bila predolgo časa poskuševalna bolnišnica. Sedaj smo nazaj tam, kjer je naše mesto, nazaj v zvezi Združenih držav in naša dolžnost je, da sodelujemo s sosedji za skupne koristi."

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE.

(Nadaljevanje z 1. strani)

DIČNI SOKOL.

Goljufivi "sokolski" dvorni dobitelj. V slovenskih sokolskih krogih so bili zadnje dni zelo pobiti, ker so izvedeli, da je eden njihovih bratov izvedel dve veliki, senzačni goljufiji. V sokolskih krogih zelo znani Sokol brat France Miklavec je stanoval v Belgradu, kjer je po priporočilih ljubljanskih sokolskih prvakov dobil velik ugled in splošno zaupanje. Znan je bil tudi na dnu, kjer so mu izročili nabavo parketnih kock v novi kraljevski palači in mu izročili na račun 44.000 kron. Sokol brat Franc Miklavec se je odpeljal v Ljubljano, da naroči parekte, toda naročil ni ničesar, marveč se je nastanil pri "Slonu", kjer je živel kot velik "gospod", se zabaval v družbi lahkoživih gospodov in ženskega sveta, razširjajoč bratsko sokolsko idejo. Ko mu je zmanjkal drobiž, je šel k neki ljubljanski tvrdki, od katere je izvabil vsoto 100.000 kron. Medtem so v Belgradu že befonirali tla in čakali Miklavčevih kock. Ker ni bilo kock in tudi Miklavca ne, se je pripeljal v Ljubljano gospod inženir Živković in pritisnil na Miklavca, naj dobavi kocke ali pa vrne sprejetih 44.000 kron. Miklavec ni mogel storiti ne enega, ne drugega. Zatekel se je k svojim priateljem bratom Sokolom, ki so v resnici storili vse, da bi "rešili" svojega brata Miklavca, toda medtem se je že tudi izvedelo, da je din-brat Sokol Franc Miklavec ogoljufal tudi neko ljubljansko firmo. Sicer bogati Miklavčevi sorodniki tudi niso hoteli prevzeti jamstva za Miklavčeve čedne kupčije. Preostalo ni drugega, kakor da so izročili Miklavca sodišču. Tisti, ki morajo to znati, pripovedujejo, da je brat Sokol Franc Miklavec pisal iz zaprovginljivo pismo g. ravnatelju Praprotniku, naj prevzame on jamstvo za njegove dolbove, toda če ima že človek smolo, jo ima in g. Miklavec, dasi priatelj najvplivnejših bratov Sokolov, je bil zelo žalosten, ko se mu je povedalo, da gospoda Praprotnika ni v Ljubljani, marveč da se mudi zdaj po kupčijskih poslih na Dunaju. Gotovi krogi, kateri bi bili radi brata Miklavca rešili, še sljajo med seboj, da obstaja nevarnost, če bi brat Miklavec pričel pripovedovati reči, ki marsikateremu ne bi bile všeč.

Predrnost brez primere! Na treti mestni deški šoli na Vrtači se je v sobotu, dne 15. oktobra učitelj srbo-hrvaščine osmelil do tega-prednrega poziva: "Oglasej naši se vsi, ki so vpisani pri Sokolih!" In vstalo je 7. reci: sedem učencev. Sedaj pa sledi še lepše! Učitelj nadaljuje: "Pričakujem, da boste do prihodnje ure vpisani vsi!" No, prepričani smo, da bodo starši otrok primerno poskrbeli, da omenjenu učitelju ne izostane — zaželeno odlikovanje.

KATOLIŠKI VESTNIK.
(Nadaljevanje z 1. strani)

O LURDU.

Letos, do sedaj, do začetka novembra, je bilo v Lurdu nad milijon romarjev iz vseh delov sveta. Že ležniški urad v Parizu je izdal potročilo, da je bilo z novembrom to število prekoračeno. — Poleg tega pa ne smemo pozabiti, da je velikanško število romarjev prišlo v Lurd tudi z avtomobili in z vozovi.

NOV BROOKLYNSKI ŠKOF. Brooklynska škofija je dobila svojega novega škofa mesto umrlega škofa McDonella. Imenovan je bil za to mesto dosedanji pomožni škof

Molly, bivši privatni tajnik nadškofa Mundeleina. Novi škof je blago in navdušen delavec za božje kraljestvo na zemlji.

NOV ŠKOF ZA LA CROSS ŠKOFOVI.

Chicaška nadškofija je bila zopet ta teden prijetno presenečena, ko se je izvedelo, da je bil ljubljeni pomoci dosedanji škof McGavick imenovan za škofa v La Cross škofiji, v kateri je naša slovenska farsarska naselbina Willard.

Novi škof za La Cross škofijo je tako blaga in plemenita duša. Govoril je v naši cerkveni dvorani pri zborovanji Zveze Katoliških Slovencev, kjer je naredil globok utis na vse navzoče. S škofom McGavickom je dobila ta škofija blagega in svetega moža za škofa.

NOVA PROVINCIJA JEZUITOV

Število Jezuitskih samostanov in šol v Ameriki rapidno raste. Kakor sedaj kaže, so Jezuite najmočnejši red v Ameriki. Te dni so dobili sporočilo iz Rima, da je ustanovljena nova provincija za Novo Anglijo, to je za države v kotu nad New Yorkom proti severu vzhodu s sedežem v Bostonu, Mass.

KATOLIŠKI DNEVNICK ZNIŽAL NAROČNINO.

The American Daily Tribune iz Dubuque, Iowa, je znižal naročnino iz osem dolarjev na šest letne naročnine. Kakor kaže, list dobro izhaja in je v resnici tako dober list.

UREDNIK KAT. JED. PROTIV KAT. ZVEZI.

Kakor smo sporočili, se je Zveza Katoliških Slovakov popolnom reorganizirala letos v Youngstownu, ko je to organizacijo vzel v svojo modro vodstvo Clevelandski škof Schrembs. Vsi katoliški Slovaki so se zveselili tega dogodka. Posebno so veseli, ker se je ta Zveza sedaj naredila v popolno katoliško organizacijo, katere glavni namen je sedaj prospeh katoliške stvari med Slovaki najprej tukaj v Ameriki in potem deloma tudi doma v Slovaški. V vsaki škofiji so vse podružnice pod nadzorstvom ondotnega škofa. — Proti temu je pa nastopil urednik glasila slovenaške Jednote, Mr. Hušek. Čudno! Mr. Huška smo poznali do sedaj kot dobrega katoliškega bojevnika. Kaj ga je do napada v svojem glasilu proti Zvezi pripeljalo, je uganjka. Iz tega se pa vidi, da imajo vsi katoliški slovanski narodi iste težave. Majhni ljudje in

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Rojakom Slovencem v Duluthu, Chisholmu, Evelethu, Ely Gilbertu in po vseh slovenskih naselbinah v Državi Minnesoti, naznanjam da jih bo te dni obiskal naš zastopnik Mr. Leo Mladich, kateri je poblaščen pobirati naročnino za naše liste Ave Maria, Edinost in Glasnik Presv. Srca Jezusovega in sploh vse, kakor oglasev in drugo, kar je zvezzi z našimi listi.

Našim cenjenim naročnikom in dobrotnikom ga najtopleje priporočamo, ter jih obenem prosimo da mu grejo na roko v vseh ozirih.

Uprava Ave Maria, Edinost in Glasnika P. S. J.

LEPA PRILINKA

za dva poštena fanta. Imam za oddati v najem dve lepi sobe z vsemi udobnostmi. Na željo bi jim tudi prala perilo. Najemnina od sobe je \$10.00 na mesec.

Za nadaljnje informacije vprašajte pri:

MRS. A. RIBNIKAR,
233 W. 23rd St., Chicago, Ill.

ZOBOZDRAVNIK

6131 St. Clair avenue in Corner E. 62nd Street, nad Sloven...

Banko. Uhod je na 62nd Street.

Cleveland, Ohio.

Izvršujem zobozdravniški poklic že nad 7. let v tej okolici.

Moje delo je zanesljivo.

pa nesrečna — sebičnost in nevojna nič! Bo pač treba še veliko dešljivost. "Ako meni ne pomaga in lati in dramiti, da se bojo tudi kameni mojega žepa ne polni — je pa toliški Slovani prebudili.

FRANK TOMAŽICH
SLOVENSKI GROCERIST

Priporočam svojo dobro urejeno grocerijo Slovencem in Hrvatom. V zalogi imam veden najboljše salatno olje, doma narejeno kislo zelje in pravo kranjsko ajdovo moko.

1858 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

Phone: Canal 2910.

FIDELITY ELECTRIC COMPANY

Frank Schonta, lastnik.

Vaši domovi bojo postali moderni, ako izročite nam v iste napeljavo električne razsvetljave. Mi jamčimo dobro delo za nizko ceno. Obiščite našo trgovino in oglejte razne stanovanjske opreme. Prodajamo tudi pralne stroje, gladiilnike, štedilnike, itd. Vsakemu, ki nas priporoči svojemu znancu za napeljavo električne razsvetljave damo \$5.00 nagrade.

Plačuje se v gotovini ali pa na lahke obroke.

2049 West 22nd Street, Cleveland, Ill.

Phone: Canal 5190.

POZOR ROJAKI IN ROJAKINJE!

ALPENTINKTURA je najuspesnejše na svetu za rast in proti izpadanju las. Alpenpomada za brke in brado; kurja očesa in bradavice v 3 dneh popolnoma odstranim; revmatizem v 6 dneh popolnoma ozdravim. Bruslinskinktura od katere postanejo sivi lasje popolnoma naturni. Rane, opekline, potne noge in za druge bolezni imam jako uspešna zdravila; pišite po cenike, pošljem Vam jih zastonj.

JAKOB WAHČIČ

6702 Bonna Ave., N. E.

Cleveland, O.

Hiše in farme.

Prodajava hiše v različnih krajih mesta in farme v Illinois, Michigan, in Wisconsin. Zavarujeva hiše, pohištva in avtomobile. Izdelujeva notarska dela za tukaj in za stari kraj. Pošiljava denar v staro domovino. Pregledujeva abstrakte in druga te vrste dela. — Prodajava bonde in mortgage.

MLADICH & VERDERBAR,

1334 West 18th Street, Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

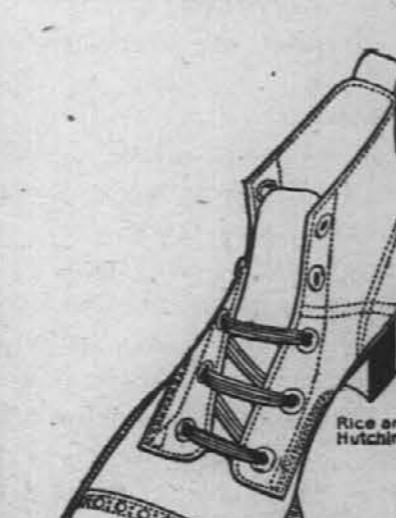
PREPRIČAJTE SE

da je resnica o čemer govorim!

ROJAKOM V CHICAGI IN OKOLICI NAZNAJAM,

da imam v zalogi najboljše črevlje, za može, žene, fante, dekleta in otroke. Pomnite, da poleg tega dobite pri meni za nižko ceno dobro in trpežno blago, Vam tudi jamčim vsak par, ki ga kupite pri meni, da ako Vam ne ugaja ali ni prav, prinesete nazaj in dal Vam bom take, da boste zadovoljni ali pa povrnem Vaš denar!

Zadovoljiti moje odjemalce je prva stvar in moje največje veselje. In prepričan sem da pri meni najdete boljšo postrežbo, kakor pa pri tujih židovskih tvrdkah. Zato poskusite in prepričajte se!

ROJAKOM IZVEN CHICAGE PO RAZNIH NASELBINAH NAZNAJAM, da pošljam naročila tudi izven Chicago po pošti. Kdor se hoče naročiti dobre praznične črevlje ali črevlje za na delo, površne črevlje "Rubbers", razne "sliperje" bodisi za može, žene, fante, dekleta ali otroke vse to dobite lahko pri meni. Pošljite mi samo mero Vaših starih črevljev in sicer takole: Postavite Vaš star črevlje na papir in potegnite s svinčnikom okrog in okrog podplatov in pete, ter ta obris pošljite meni. Če je bil Vam

Vaš star črevlje premajhen ali prevelik, priponnite to v pismu.

Pišete lahko v angleškem ali slovenskem jeziku:

Neznani Bog.(Priredil FR. BLANKO.)
(Nadaljevanje)

IX.

Tekom dneva se je vrnih "tabelarius", ali pismonoša. "Krišpina ga je odvedla k Pavlu, ki je na vrtu v dolgem drevoredu opazoval nekaj govorov, ki so si z metanjem diska krajšali čas. Možni prinesel pisma, ampak je sporočil ustmeno, da bo Paterkul poslal pismo pozneje.

Nekoliko jezen nad tem zategovanjem, ki ga je vezalo na hišo, hodil je mladi mož po prostorih prenočišča in je prišel slednjič tudi v "atrij", javno gostilniško sobo. Ta je bila napolnjena z različnimi skupinami. Eni so kockali in pri tem so kakor so že bili srečni hrupno klicali najljubše bogove, drugi so se pa pogovarjali.

Pavel se vsede tiho in skromno k mizi pri vratih in je začel z nekim zanimanjem opazovati okolico. Vrata ob katerih je sedel, so držale na hodnik in so bile zagrnjene z zastorom, ki je bil nekoliko odgrnjen.

Komaj se je vsezel, šel je nekdo mimo vrat in Pavlu se je zdelo, da je slišal imenovati svoje ime. Ker je bil pa hrup, v sobi prevelik, je mislil, da se je zmotil. Kmalu je pozabil na ta mali dogodek in ko je ravno premišljeval, ne bi li vseeno porabil lepi dan za kratek izlet v okolico, je šlo več oseb ob enem mimo vrat, ki so živahno govorile med seboj. Blizu vrat se ustavijo in šepetajoč, sikajoč glas je govoril: "Ali ne sme se ji nič zaleda zgoditi. — In potem samo sestro — samo njo, moj dobri Klavdij." Potem so se koraki oddaljili.

Pavlu se je zdelo, da je ta glas že slišal, samo ni se mogel spomniti kje. Ustal je, odmaknil zastor popolnoma in stopil na mračen hodnik. Tu je videl samo Gneja Pizona in njegovo soprogo statu blizu vrat, a ko je stopil vun, zadel je z nogo ob cloveka, ki je moral tamkaj čepeti, sedaj pa je z brezkončnimi pokloni in opravičevanjem vstal in se splazil proč.

Pavel je radovalno gledal za njim, potem pa je šel v impluvij. Pri vodnjaku je obstal in opazoval nekoliko trenutkov igranje vode. Nenadoma čuti težko roko na svoji rami. Začuden se ozre in zagleda pred seboj obličeje neznanega moža.

Bil je, moremo reči, silen obraz mogočen, širok, pravilen z velikimi modrimi očmi in skrbno pristriženo močno rujavo brado in prijetnega odlikega izraza; podoba svobodno razvite možke moči in prirojene dobroščnosti. Kakor je pa sedaj gledal, je sijala iz njegovih oči gotova trdota, iz obraza pa lahek izraz divnosti in prečegega opazovanja. Črez široka pleča je nosil belo volneno "diphero", opasan s pasom okoli pasu in na nogah sandale, katerih vrvice so se križale po nagih mečah do kolen.

"Rekli so mi, da vas najdem tukaj", začel je neznanec.

"A kdo? Saj pred par trenutki še sam nisem vedel tega —"

"Oni tam." In mož je pokazal isto osebo, katero bi bil Pavel skoraj pohodil na hodniku. Ta je sedaj po prstih hitro izginila v nekem kotu dvorišča.

"Kaj želite od mene?" vpraša mladi mož začuden, da se toliko ljudi zanima zanj. "Kdo ste?"

"Kdo sem jaz? — Ha! Kaj takega more vprašati le tujec. — Trehtutno pa to ne spada k stvari. Tukaj, to pismo je za vas, mladi gospod. Ker sem že imel namen priti sem, mi je dal tribun pismo, da ga vam izročim." Po teh besedah izvleče pismo iz nedrij in ga izroči našemu prijatelju.

Pavel je skrbno pretrgal voščeni pečat, na katerega je Paterkul posnemaje Meceno utisnil podobo žabe in bere.

"Plemenitemu Pavlu Emiliju Lepidu mlajšemu pošilja Velej Paterkul prijateljski pozdrav."

"Smeš iti, kamor hočeš in se zabavati, kakor hočeš — pod enim pogojem, da si po noči doma v gostilni pri stotem miljnem kamenu. — Skribi za svoje zdravje. Zdravstvuj!"

"Toraj vjetnik!" mrmlja Pavel. Moram pa biti še hvaležen, da so mi dali tako dolgo vrvico, da sem vsaj podnevi prost. Hvala vam za to poročilo," reče glasno nekoliko porogljivo.

"Res! — Slišal sem godrjanje zaradi tega med vojaki, ki so popolnoma nori na vas. Eden izmed njih je rekkel, da bi vaše včerajšne junashčvo pridobilo sužnju prostost, ne pa da bi prosti postal suženj, prav za prav, v tem slučaju vjetnik."

"Za vaše dobro mnenje sem vam zelo hvaležen, a to mi bo v teh žalostnih razmerah malo koristilo. Vi ste gotovo centurij?"

"To ravno ne. Imam sicer svojo čast in zadeli ste precej dobro, čepravno ne popolnoma v črno."

"Vsekako sprejmite mojo zahvalo! Zdravo!"

"Ne tako! Govoril bi rad z vami nekoliko besedi, mladi gospod. V resnici ne veste, kdo da sem. A poglejte me! Zmagovalec v devetintridesetih borbah proti najbolj večim gladijatorjem stoji pred vami. Vsak je padel mrtev. Nikar me tako začudeno ne glejte! — Ali sedaj se meni samemu ni treba več boriti. Moji učenci store to namesto mene. Predstojnik sem prve gladijatorske šole v Rimu. Ali veste, kaj se to pravi? Sedaj ko so prišli na površje druge navade, drugi nazori, ko se je celo imperator sam stopil v aren. (Pozneje se je to tudi zgodilo.) Vi, mladi gospod, vi ste izvrsten borilec. Priklopite se moji šoli in moji druščini — ker vedite, jaz sem Tel, lanist."

Če bi ga bil s pestjo udaril v obraz, ali če bi se bil pred njegovimi nogami odprlo nenadoma grozče brezno, ne bi mogel mladi mož gledati bolj začudeno in jezno, kakor po teh besedah. Jeza in sram sta se iskrila v njegovem drugače tako lepem in pravilnem obličju.

Njegove oči so sipale iskre gneva in njegove ustnice so trepetale od breznejne jeze.

"Kaj si upaš, človek!" zakriči slednjič. "O, Rimljani! To ponujate, — pa komu? Svojemu meščanu vzgojenemu na Grškem — na Grškem! kjer postava ne trpi ne vaših gladijatorjev, ne vaših bojev, tudi če so vsi sužnji. In če se je eden nevredni senator spozabil tega, cesar ni dolžan morda sebi, vendar pa senatorski časti, zaradi tega misliš ti, prisojmen mož, — da bom jaz, nečak triumvira — jaz zadnji Emilijanov v zasmehu pohotne množice? — Jaz naj bi pristopil v vrsto surovih, nizkih morilcev. — Proč! izpred mojih oči!"

Glas mu je postal vsled razburjenosti hripav, a njegova roka je Telujasno kazala, kje da so vrata. A — dobil je sebi vrednega nasprotnika.

Pri prvem izbruhu njegove jeze je stopil lanist skoraj prestrašen za korak nazaj. Z pritajeno jezo je opazoval mladega moža, ali počasi se je njegovo sovraščno spremenilo v občudovanje. — "Pri Zvezu! — Lep,

kakor Apolo!" je zaškripal. — "Ali pa veste, fini Grk," zakliče glasno, da vas vzamem lahko med te moje prste in vam odtrgam ud za udom z nič večim trudem, kakor bi kdo drugi zavil petelinu vrat? Ali me razumeš?" In stopi bližu Pavlu.

Ta mu pa mirno pogleda v oči in pravi: "Mogoče, bolje bi pa bilo na vsak način, da me umori eden izmed vas, kakor da bi bil eden izmed vas!"

Naše naročnike in čitatelje opozorjam na oglase slovenski trgovcev v našem listu. Rojaki, podpirajte trgovce, ki podpirajo Vaš list!

J. KOSMACH

1804 W. 2nd St., Chicago, Ill.
Rojakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV, VARNIŠEV, ŽELEZJA KLJUČAVNIC IN STEKL.

Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir.
Najboljše delo, manjše cene.
Rojaki obrnite se veselj na svojega rojaka!

ZA PRAZNIKE.

Stara navada ameriških rojakov je, da se spomnijo svojih sorodnikov in prijateljev v domovini s primernim darom za božične praznike.

Ker je sedaj cena denarja nizka, že samo par dollarjev pomeni jako veliko v starem kraju.

Denarne pošiljalke skozi našo banko so navadno nakazane v 14. dneh. Denar dobi prejemnik na svoji domači pošti brez vsakega odbitka. Naše cene so vedno med najnižjimi.

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK,
Slovenska banka,
70—9th Ave., New York, City
Dostavek: — Onim, ki žele potovati domov za praznike, priporočamo svojo potniško pisarno.

NAJLEPŠI DAR ZA BOŽIČ
je draft ček za 1000 dinarjev, ki velja danes samo \$15.60

Jutri bo morda ceneji, ali pa dražji, kakor cena nanese.

Vložni oddelek moje, pod nadzorstvom državnega bančnega departmента stoječe banke je najbolj varno mesto za pohrano vašega denarja. Plačan 4 odstot. obresti.

Prodajam šifkarte. Cena do Trsta \$85 in \$5 vojnega davka. Jaz sem javni notar.

EMIL KISS, bankir,
133—2d Ave., New York, N. Y.

VINKO ARBANAS
CVETLIČAR IN PRODAJALEC

vsakovrstnih

CVETLIC IN ROŽ.

Izvršujem vsakovrstne pogrebne vence. Pri meni dobite najlepše šopke za ženitovanje in druge slavnostne priredbe. Priporočam se Slovencem, kakor tudi vsem Hrvatom in Slovenom v Chicagi in okolici.

1320 West 18th St., Chicago, Ill.
Phone: Canal 4340.

Prijatelj delavca

PAIN-EXPELLER

Tvorniška znamka reg. v pat. nr. Zdr. dr.

Slaven že več kot 50 let.

Glejte za tvorniško znamko
SIDRO.

John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAC
667 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, O.

se priporoča na nakup **MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE**.
Indeluje **MOŠKE OBLEKE** po novih in starejših cenah.

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkrasnejše ženitovanjske slike.

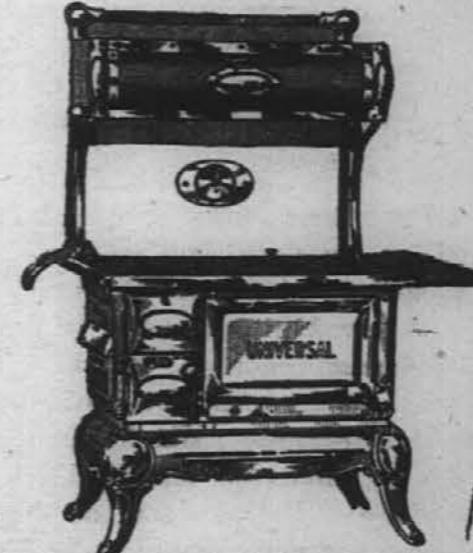
Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Némeček
FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

PHONE: CANAL 2534.

W. Szymanski.

1907 BLUE ISLAND AVE.,

CHICAGO, ILL.

PHONE: CANAL 597.

Predno si kupite pohištvo drugje pride in oglejte si moje trgovino, ki je Vam vedno na razpolago.

Se priporočam vsem Jugoslovom!

Varna banka, kamor nalaže svoj denar.

Začnite se sedaj pripravljati na denarno neodvisnost s tem, da začnete vlagati v hranilni oddelek v Kaspar State Bank.

Cim prej začnete, prej se vam bodo pokazale lepe priložnosti in uspeh. Ko boste imeli denar na banki, boste čutili v sebi moč za napredok in postali boste samozavedni.

Conservativna in varna banka. Ima vse bančne zmožnosti. Bančna moč nad dvanajst milijonov dolarjev.

KASPAR STATE BANK

BLUE ISLAND AVE., CORNER 19th STREET

Da ugodimo onim, ko ne morejo priti med devoeto uro zjutraj in do petih zvečer, zato bo ta banka odprta ob pondelkih in sobotah do pol devetih zvečer.